

nemůže býti zhojena a to ani uznáním dlužníkovým. Dále přehlédl odvolací soud, že zákon důvěru ve veřejné knihy, t. j. důvěru, že knihovní stav srovnává se s pravým právním stavem, chrání jen u bezelstného nabyvatele knihovního práva (§ 1500 obč. zák. a § 63 knih. zák.) a že jen uznání vůči bezelstnému postupníkovi zavazuje dlužníka, aby svého nového věřitele uspokojil (§ 1396 obč. zák.). O této žalobcově bezelstnosti se důvody napadeného rozsudku nezmiňují a žalobcova bezelstnost byla by vyloučena, kdyby bylo pravdivým tvrzení žalovaného, že postupník o lichevní povaze kupní smlouvy věděl. Uznání dluhu se strany žalovaného, které žalovaný popřel, které však napadený rozsudek na základě lístku ze dne 19. ledna 1923 vzal za dokázané, by tedy samo o sobě k odsouzení žalovaného ještě nestačilo, nchledě ani k tomu, že není ze spisů zjevno, z jakého podnětu a vůči komu žalovaný ono písemné prohlášení učinil.

Čís. 3368.

Ustanovení šu 1409 obč. zák. jest použiti i na ručení toho, kdo vstoupil do firmy kupce jednotlivce jako veřejný společník společnosti, jež vstupem jeho vznikla.

(Rozh. ze dne 8. ledna 1924, Rv I 1307/23.)

Žalovaný Antonín H. vstoupil dne 8. června 1921 jako veřejný společník do firmy Václava H-a, jež byla dosud vedena jako firma kupce jednotlivce. Dne 31. prosince 1921 žalovaný opět z firmy vystoupil. Ve vyrovnávacím řízení firmy smluvna byla 20% splátka do 3 měsíců a další 20% splátka do 9 měsíců od potvrzení vyrovnání. Žalobci příslušela z dodávek z března a dubna 1921 proti firmě Václav H. pohledávka 20.000 Kč a ježto ani firma ani Václav H. nezaplatili žalobci včas vyrovnací kvoty, domáhal se žalobce zaplacení 4.000 Kč na žalovaném. Soudy všech tří stolic uznaly dle žaloby, Nejvyšší soud z těchto

důvodů:

Názor odvolacího soudu, že žalovaný, když vstoupil do firmy Václava H-a jako veřejný společník, jest, ježto, vstupuje do firmy převzal tím na venek i jmění této firmy, také práv z dluhů k jmění (podniku) firmy náležejících, není, jak s hlediska dovolacího důvodu čís. 4 šu 503 c. ř. s. dovolatel uplatňuje, právně mylným. Dotyčný názor odvolacího soudu jest ustanovením šu 1409 obč. zák. a šu 187 třetí dílčí novely plně opodstatněn. Že by se těchto ustanovení na obchodní věci použití nedalo, nelze vzhledem k čl. 1 obch. zák. tvrditi. V důsledku toho žalovaný, přistoupiav k vyrovnávacímu řízení shora jmenované firmy, z níž zatím vystoupil, a uzavřev narovnání ze dne 21. dubna 1922, jest povinen podle tohoto vyrovnání zaplatiti i pohledávku žalobcovu, třeba tato

povstala před jeho vstupem do firmy. Ona výhrada při vyrovnávacím řízení, na kterou žalovaný poukazuje, že neručí za dluhy vzniklé před jeho vstupem do firmy, neměla podle posledního odstavce §u 1409 obč. zák. účinku a nebyla ani do potvrzení o vyrovnání soudem pojata. Na žalovaném bylo dle toho, by splatnou kvotu 20% pohledávky žalobcovy, když ani firmou ani druhým dlužníkem (rukojmím) zaplacená není, zapravil a, ježto tak neučinil, byl k tomu právem odsouzen.

Čís. 3369.

§ 1425 obč. zák. přiznává za uvedených tam podmínek dlužníku nejen právo, nýbrž ukládá mu i povinnost, složit dluh na soudě.

Povinnost dlužníka, složit dluh na soudě, nenastává, jde-li o dluh podmíněčný a podmínka dosud není splněna.

Přihlášena-li k vyrovnání pohledávka podmíněčně a dlužník k přihlášce mlčel, uznal ji jen podmíněčně. Povinnost, pohledávku takovou zajistiti, podmíněna jest návrhem věřitele.

(Rozh. ze dne 8. ledna 1924, Rv I 1338/23.)

Žalobkyni příslušela proti firmě B. pohledávka, již zažalovala proti Janu B-ovi, ale z opatrnosti přihlásila ji též k vyrovnání o jmění Josefa B-a s výhradou svých práv proti Janu B-ovi. Když pak spor proti Janu B-ovi prosoudila, zaplatil jí Josef B. vyrovnací kvotu 50%. Tvrdíc, že se vyplacení stalo opožděně, a že obživla celá její pohledávka, domáhala se žalobkyně na Josefu B-ovi zaplacení druhých 50%. Oba nižší soudy žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d uvedl v d ů v o d e c h: Žalovaný splnil svou povinnost, zaplatiti žalobkyni vyrovnací kvotu, ihned, jakmile vyšel rozsudek prvního soudu, jímž byla žaloba proti Janu B-ovi zamítnuta. Nebyl proto v prodlení a nemůže ho stihnouti ztráta lhůt. Složení na soudě dle §u 1425 obč. zák. jest pouze právem dlužníka, nikoliv jeho povinností a to ani v řízení vyrovnacím. Kromě toho byla platební povinnost žalovaného podmíněna výsledkem sporu s Janem B-em.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nelze sice plně souhlasiti s vývody nižších stolic, nicméně i při správném právním nazírání dojde se k témuž výsledku. Není ovšem pravda, že § 1425 obč. zák. poskytuje dlužníku pouze právo, složit dluh na soudě, aniž by mu ukládal povinnost k tomu, neboť zcela zřetelně ustanovuje, že, chce-li se dlužník dluhu zbaviti, musí jej na soudě složit (slova »přísluší mu«), avšak to zde nerozhoduje. Neboť dlužno tu vychází z nesporného, pokud se týče zjištěného stavu věci, že žalobkyně zažalovala svou pohledávku proti Janu B-ovi a přihlásila ji k vyrovnávacímu řízení žalovaného Josefa B-a jen z opatrnosti s v ý -